

## **EBH/467/2016**

Év

2016

Védett tulajdonság:

Egyéb helyzet, tulajdonság

Nem

Nemzetiséghez tartozás

Diszkrimináció területe

Foglalkoztatás

Diszkrimináció típusa

Zaklatás

Befejezés mód

Jogsértést megállapító döntés

A kérelmezők a megyei egyenlőbánásmód-referens útján terjesztették elő kérelmüket a hatósághoz egy község önkormányzatával szemben. Kérelmükben azt sérelmezték, hogy az eljárás alá vont önkormányzat polgármestere, mint közfoglalkoztató, őket női nemük miatt zaklatta, és ezzel összefüggésben feladataikat, munkakörülményeiket hátrányosan állapította meg, továbbá közfoglalkoztatási jogviszonyukat megszüntette.

A kérelmezők előadták, hogy mivel lakhelyükön nem találtak hosszú távú foglalkoztatást lehetővé tévő munkahelyet, a szomszéd település polgármestere felajánlotta nekik, valamint XY-nak – aki az egyik kérelmező férje és a másik kérelmező édesapja –, hogy közfoglalkoztatottként alkalmazza őket. A kérelmezők elmondása szerint a polgármester női mivoltukkal összefüggésben rendszeresen megszégyenítő megjegyzéseket tett rájuk, obszcén és trágár kifejezéseket használt velük szemben, továbbá kéretlenül, akaratuk ellenére ölelgette, fogdosta őket. E körben a kérelmezők több konkrét esetet is előadtak. A kérelmezők szerint a polgármester gyakran ittas állapotban volt.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**

A kérelmezők a munkakörülményeket, illetve a polgármester által adott utasításokat is kifogásolták. Elmondásuk szerint a szennyvizet és állati ürüléket is tartalmazó árkot kellett tisztítaniuk, illetve előfordult az is, hogy szakadó esőben órákon keresztül a szabadban kellett várniuk a polgármester utasítására, aki ki sem jött a házából. A kérelmezők a fenti atrocitásokat azért viselték el, mert rá voltak szorulva a közmunkából származó jövedelemre, egyéb hosszabb távú munkalehetőségre ugyanis nem volt kilátásuk, illetve el kellett tartaniuk kiskorú gyermekeiket. A kérelmezők szerint a jogviszonyuk megszüntetésére is azért került sor, mert visszautasították a polgármester közeledését. A kérelmezők ugyanis azt állították, hogy kényszerítették őket, hogy közfoglalkoztatási szerződésüket felmondják.

A kérelmek alapján a hatóság eljárást indított és nyilatkozattételre hívta fel az eljárás alá vont önkormányzatot. Az eljárás alá vont beadványában foglaltak szerint XY-t már korábban is alkalmazta az önkormányzat, munkájával elégedettek voltak. 2016-ban már családjának nőtagjait, továbbá ismerőseiket – tehát a három kérelmezőt – is felvették. A kérelmezők XY-nal kiegészülve négyfős brigádot alkottak, munkájukat a polgármester irányította. A kérelmezők alapvetően utak karbantartását végezték, illetve kérésükre vetéskor bekapcsolódtak a másik, növénytermesztő brigád munkájába. A polgármester hangsúlyozta, hogy – szociálisan érzékeny lévén – használt televíziót, mikrohullámú sütőt adott a kérelmezők családjának, valamint az eljárás alá vont önkormányzat tűzifát is juttatott a részükre. A kérelmezők munkavégzésével kapcsolatban a polgármester úgy nyilatkozott, hogy amíg a kedvezőtlen időjárás miatt nem volt tényleges munkavégzés, nem voltak problémák, a terepmunka során azonban már egyre csökkent a kérelmezők munkateljesítménye. A polgármester szerint a kérelmezők egyoldalúan szüntették meg a közfoglalkoztatási jogviszonyukat, távozásukkor bosszúval fenyegették. Nyilatkozatában a polgármester határozottan visszautasította a nemi alapú megkülönböztetésre és zaklatásra vonatkozó vádakat.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**

A hatóság az ügyben tárgyalást tartott, amelyre azzal idézte a feleket, hogy lehetőségük van tanúk előállítására. A hatóság tanúként meghallgatta a polgármester testvéreit, egyikük abban az időszakban volt közfoglalkoztatott, mint a kérelmezők. A tanú nem tapasztalta, hogy a polgármester zaklatást valósított volna meg, a kérelmezők szerint azokat az eseteket, amikor az eljárás alá vont zaklatta őket, a tanú nem láthatta, mivel más brigádban dolgozott. A polgármester másik testvére előadta, hogy szerinte maximálisan segítették a kérelmezőket, például adtak nekik meleg ruhát, gyerekeiknek játékot.

A hatóság meghallgatta a kérelmezők tanúját, XY-t, aki előadta, hogy az eljárás alá vont polgármester a lányát kezdte el zaklatni röviddel a munkakezdést követően, ezen esetek egy részénél a tanú is jelen volt. A tanú elmondása szerint a polgármester fogdosta a lányát, bugyit vett neki, illetve, bement hozzá a szobájába és befeküdt mellé az ágyába. Elmondása szerint a lánya kérte őt, hogy szóljon rá a polgármesterre, de a tanú félt így tenni, mert korábban, ha szóltak neki valamiért, másnap bosszút állt, pl. eső után beküldte őket az árokba sáros vízben lapátolni. A tanú úgy nyilatkozott a polgármesterről, hogy rendes embernek ismerte meg, nem gondolta volna, hogy ilyeneket tesz. A polgármester – aki tagadta a tanú zaklatással kapcsolatos állításait – kérdőre vonta a tanút, hogy ha tudomására jutott, hogy ő a feleségét és a lányát állítólag zaklatta, akkor miért nem ment a rendőrségre. A tanú azt nyilatkozta, hogy félt, hogy a polgármester elbocsátja őket, ezért csak akkor fordultak a hatósághoz, amikor már nem álltak jogviszonyban az eljárás alá vont önkormányzattal.

A hatóság szembesítette a feleket a kérelemben foglalt és a tanúk által is említett konkrét esetek – degradáló kifejezések, kéretlen ajándékok, ajánlatok, látogatások és testi kontaktus, elutasítást szankcionáló feladatok és munkakörülmények – vonatkozásában, azonban a szembesítés nem járt eredménnyel. A kérelmezők ugyanis fenntartották a kérelmükben foglaltakat, az eljárás alá vont pedig tagadta az esetek megtörténtét. Az eljárás alá vont a kérelmezők állításait becsületsértőnek, jó hírnevét sértőnek nevezte, szerinte az önkormányzat segítette a kérelmezők családját. A polgármester elismerte, hogy több alkalommal járt XY családjánál, az otthonukban tett látogatásai azonban szerinte baráti jellegűek voltak. Tagadta ugyanakkor, hogy bármikor is a kérelmező mellé feküdt volna, illetve, hogy fogdosta volna. Ennek alátámasztására megjegyezte, hogy a kérelmező nem az ő korosztálya és nem is életszerű, hogy egy hivatalos személy ilyet tegyen.

A hatóság egyezségkötés lehetőségére vonatkozó felhívását a felek elutasították.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**

A kérelmezők a tárgyaláson kérték a hatóságtól az általuk megjelölt – korábban sikertelenül idézett – védett tanúk írásban történő nyilatkoztatását a zaklatással kapcsolatban. Az 1. védett tanú írásos nyilatkozata szerint valóban voltak olyan esetek, amikor a polgármester átkarolta a kérelmezőket, amit ők nem fogadtak szívesen. A tanú a zaklatással kapcsolatos többi eseményről csak hallomásból értesült. A 2. védett tanú korábban volt közfoglalkoztatott az eljárás alá vontnál, így a kérelmezőkkel kapcsolatban nem tudott nyilatkozni. Saját esetével kapcsolatban előadta, hogy a polgármester lekezelően, trágárul beszélt és viselkedett vele, illetve megesett, hogy munka után hívatlanul megjelent a házuknál és náluk töltötte az este egy részét, evett a vacsorájukból és nézte a tv-t. A tanú – a kérelmezőkhöz hasonlóan – több esetet is említett, amikor esőben kellett a szabadban dolgoznia közfoglalkoztatottként. A tanú arra is hivatkozott, hogy a polgármester gyakran hangsúlyozta a vele való beszélgetések alkalmával, hogy ő a munkaadó, és a tanú egy senki nélküle, és ha ő nem lenne, a tanúnak nem lenne mit ennie.

A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont önkormányzatra, mint közfoglalkoztatóra kiterjed az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) hatálya. A hatóság vizsgálata jelen ügyben arra irányult, hogy megvalósult-e a zaklatás tényállása, valamint azzal összefüggésben a munkakörülmények hátrányos megállapítása, és amennyiben igen, tudja-e bizonyítani az eljárás alá vont, hogy a kérelmezők által valószínűsített körülmények nem álltak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani. Zaklatás tekintetében nincs szükség összehasonlítható személy vagy csoport vizsgálatára.

A kérelmezők a közfoglalkoztatási jogviszony fennállásának igazolására csatolták az eljárás alá vont önkormányzattal kötött közfoglalkoztatási szerződésüket, valamint az annak megszűnésével kapcsolatos iratokat. Kérelmeikben részletesen, konkrét esetek kifejtésével leírták az őket ért sérelmeket, azok alátámasztására az eljárás során tanúkat is megjelöltek, tehát az őket ért hátrányt megfelelően valószínűsítették. A kérelmezők és az eljárás alá vont közötti közfoglalkoztatási jogviszony megszűnésének körülményeit a hatóság nem vizsgálta, ugyanis mindkét fél csatolta a munkavállalói felmondásokat, melyeket a kérelmezők maguk írtak alá.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**



A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont által a tárgyaláson meghallgatni kért tanúk a kérelmek alapját képező sérelmezett eseményeknél nem voltak jelen, a kérelmezőkkel nem dolgoztak együtt, releváns nyilatkozatot tenni nem tudtak. Ezzel szemben XY tanú, aki közfoglalkoztatottként a kérelmezőkkel egy csapatban dolgozott, a tárgyaláson előadott vallomásában a kérelmezők által sérelmezett több helyzetet, eseményt is megerősített, mivel azok megtörténtekor maga is jelen volt.

A hatóság az általa tartott tárgyaláson azt is megállapította, hogy a három kérelmező nyilatkozatai lényegileg egybehangzóak voltak, a részletek kibontása, az események többszöri említése, többoldalú elemzése, illetve a kérdésekre történő válaszolás során nem keveredtek sem önmagukkal, sem egymással ellentmondásba, vallomásuk továbbá koherens volt XY tanú vallomásával is.

Az eljárás alá vont munkáltató képviselőjében a polgármester – bár a zaklatással kapcsolatos vádakát tagadta – elismerte, hogy több alkalommal járt XY családjánál, mely látogatásai szerinte baráti jellegűek voltak. A hatóság e körben megjegyezte, hogy az alapvetően jó, alkalmanként baráti jellegű viszony sem jogosíthatja fel egyik felet sem arra, hogy a bizalommal visszaélve olyan magatartást tanúsítson, ami a másik fél számára már nem elfogadható. A foglalkoztatási jogviszonyon túlnyúló személyes kapcsolat megléte nem zárja ki, sőt, bővíti a zaklatás lehetőségét, és még nehezebbé teszi a sértettek számára a kéretlen megnyilvánulások elhárítását. Fontos kiemelni azt is, hogy a zaklatás nem feltétlenül szándékos magatartás, ezért arra irányuló kifejezett szándék hiányában is megállapítható, így akkor is, ha az elkövető esetlegesen alkoholos befolyásoltság alatt áll, vagy abban a hiszemben cselekszik, hogy baráti kapcsolatot ápol.

A hatóság álláspontja szerint sem az életkorra, sem pedig a tekintélyre hivatkozás nem állja meg a helyét objektív kimentésként, ugyanis éppen, hogy jellemző a szexuális jellegű zaklatás tényállásánál, hogy az elkövetők náluk fiatalabb, illetve tőlük hierarchikusan függő, nekik kiszolgáltatott személyeket zaklatnak.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**

A kérelmezők által elmondottakat támasztotta alá továbbá az 1. védett tanú vallomása is. A kérelmezők álláspontját igazolta a fentiekén túl a 2. védett tanú írásos nyilatkozata is, amely bár nem vonatkozott közvetlenül a kérelmezők esetére, egy azzal több szempontból analóg helyzetről számolt be. Ebben az eljárás alá vont a kérelmezők által elmondottakhoz hasonló attitűddel élt és hasonló magatartást tanúsított – lekezelő viselkedés és trágár szóhasználat, privát szférába történő behatolás, szankcióként rossz, egészségtelen munkakörülmények, egzisztenciális helyzettel való fenyegetés –, amely nem volt szexuális természetű, ugyanakkor hasonló jellegű volt annyiban, amennyiben sértő, megalázó és megfélemlítő környezetet alakított ki.

Bár a kérelmezők úgy érzékelték, hogy a zaklatás csupán női nemük miatt érte őket, a hatóságban a tényállás feltárása során az a meggyőződés alakult ki, hogy a kérelmezőket ért sérelmek az Ebktv. 8. § t) pontja szerinti egyéb helyzetnek tekinthető körülményeikkel is összefüggtek. A kérelmezők ugyanis, mint saját lakóhelyükön hosszú ideje munkát nem találó közfoglalkoztatottak, egzisztenciális okok miatt ki voltak szolgáltatva az eljárás alá vontnak. A hatóság álláspontja szerint a zaklatás tényállása azért is valósulhatott meg, mert az eljárás alá vont tudatában volt a kérelmezők kiszolgáltatott helyzetének és így saját hatalmának, mellyel súlyosan visszaélt. A hatóság jelentősnek értékelte továbbá azt a tényt is, hogy a kérelmezők roma származásúak. E körben az egyik kérelmező említette a tárgyaláson a polgármester azon kijelentését, hogy mivel a kérelmezők romák, a szavuk „nulla” az övéhez képest. A hatóság tehát úgy értékelte, hogy a kérelmezők többszörösen hátrányos helyzetben voltak, és a sérelmek elszenvedésekor több, az Ebktv. 8. §-ában felsorolt védett is rendelkeztek, melyek mindegyike alapját képezte az eljárás alá vont kérelmezőkkel szemben tanúsított magatartásának.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**

A fentiekre tekintettel a hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont önkormányzat a kérelmezőkkel szemben női nemhez, továbbá roma nemzetiséghez való tartozásukkal, valamint egyéb helyzetükkel összefüggésben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és velük szemben megvalósította a szexuális zaklatás és a zaklatás tényállását. A hatóság szankcióképpen megtiltotta az eljárás alá vontnak a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, valamint az eljárás alá vonttal szemben háromszázezer forint bírságot szabott ki, és kötelezte az eljárási költség megfizetésére is. A szankció megállapításánál a hatóság az Ebktv. 17/A. § (3) bekezdésének megfelelően figyelembe vette az eljárás alá vont gazdasági súlyát. Figyelemmel volt a hatóság arra a körülményre is, hogy az eljárás alá vont a jogsértést több kérelmező sérelmére, a kérelmezők többszörösen hátrányos, kiszolgáltatott helyzetével munkáltatóként visszaélve, folytatólagosan követte el.

(2016. december 30-i döntés)

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

**Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**